

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
proxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Caput 5. De Satisfactione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

23. Notandum denique est, posse casum intervenire, in quo Confessarius possit, & debeat obligare pénitentem ad manifestandum complicem extra Confessionem, si ob grave damnum pénitens ad hoc aliundè obligetur. *Lugo D. 16. n. 420.*

Quares porrò, Quid agendum, si quis confiteatur peccatum occultæ conspirationis in grave damnum & injuriam alicujus personæ, aut reipublicæ, etiam hæreticæ? Respondeo, negandam illi esse absolutionem, nisi præstet promissionem firmissimam ab illa conspiratione penitū abstinendi, eamque pro viribus impediendi. Unde patet Confessionem Sacramentalem non tantum reipub. non esse noxiā, ut aliqui calumniantur, sed etiam maximè utilem ac salutarem. Plurima notatu dignissima de rigida obligatione Sigilli Sacramentalis nuper deduxit vir doctissimus D. Nicolaus du Bois in gemino tractatu de ea materia conscripto.

CAPUT V.

De Satisfactione.

Satisfactio Sacramentalis, est aliqua compensatio injuriæ Deo illatæ, à Confessario inuncta. Ut autem hujus satisfactionis essentia & necessitas intelligatur.

1. Dico primò, Satisfactio hæc est pars Pænitentiæ, quæ ad eam requiritur, non necessitate Sacramenti, sed tantùm præcepti. Probatur, quia Trident. *sess. 14. cap. . docet, Contritio-*
nem,

284 i Pars 3. tract. 3. cap. 5. De satisfactione.
nem, Confessionem, & Satisfactionem esse quasi
materiam hujus Sacramenti. Et quamvis satis-
factio sit pars tantum integralis, non potest ad
Sacramenti complementum sine peccato omitti.

Dices, Antequam ponatur satisfactio sive im-
pleatur pænitentia totum pænitentia Sacra-
menti existit, ergo satisfactio non est pars Sacra-
menti pænitentiae.

Resp. neg. consequentiam, quia inde tantum
sequitur non esse partem essentialē, sicut est
anima aut corpus respectu hominis, cum quo
consistit esse partem Sacramenti integralē, si-
cūt est pes, aut brachium, sine quibus tota homi-
nis essentia subsistere potest.

2. Dico secundò; Ad satisfactionem necessa-
ria est in satisfaciēte, post remissionem culpe,
opus aliquo modo pænale, & actus liber ac su-
pernaturalis: quamvis Vasquez pænalitatem non
requirat.

Probatur autem prima pars, quia Trid. *eff.*
14. cap. 8. docet nos satisfaciēte pati pro pec-
catis, & ipsas satisfactiones vocat, pænas fati-
satisfactio debet moraliter procedere à satisfaciēte, quod
solū fit per actum voluntatis liberum, alijs
non distingueretur à satispassione, quam merè
aliudē inflictam sustinemus.

3. Peccat Confessarius mortaliter, si absque
causa pro peccato mortali pænitentiam nullam
injungat, *Suar. Regin. Tom. 1. l. 7. n. 12.* Venialiter
tantum, si ob peccata venialia levis pænitentia
esset injungenda, *Lugo, Diana p. 5. Tr. 6. r. 44.*

4. Sacerdos, quatenus commodè fieri potest,
debet pro qualitate peccatorum convenientes
satisfactiones imponere: tepidis orationem, in-
justis eleemosynam, intemperantibus jejunium,
aliamve

5. Pænitens non potest non admittere pænitentiam si justa sit. Sacerdotes enim vi clavium non solum absolvere, verum etiam ligare possunt. Quare, cum Sacerdos habeat potestatem obligandi pænitentem, ut opus pænitentiæ impletat, pænitens illi obedire tenetur. Contrarium sensit Cajet. Navar. & alij, si velit v. g. in Purgatorio satisfacere.

6. Obligatio implendi pænitentiam ex genere suo gravis est: à gravi peccato excusat materia levitas, ut si quis exiguum pænitentiam, aut pænitentiæ partem sine contemptu non impletat. Addit Suarez, eum qui pænitentiam gravem ob sola venialia peccata impositam omittit, non peccare nisi leviter, durum enim, obligationem satisfaciendi pro culpa levi posse per se gravem fieri, & pæna æternæ reatum inducere.

7. Quamvis in Tridentino moneantur Confessarij, ut pænitentiam peccatis proportionata injungant: casus tamen aliqui sunt, in quibus leviorem, quam peccata merentur, imponere possint. 1. Infirma pænitentis dispositio, vel corporis, vel animi; ob quam timetur eum impleturum non esse majorem pænitentiam. 2. Magnitudo contritionis. 3. Tempus Jubilæi, vel alterius Indulgentiæ Plenariæ. Cum enim per illam pænitens satisfaciat pæna debitæ, non restat alia obligatio, quam ut acceptet pænitentiam leviorem, quæ se habeat per modum medicinae contra reliquias peccatorum.

8. Plus valet modica pænitentia à Sacerdote imposta, quam magna sponte suscepta. Quia illa, non hæc, vim habet Sacramentalem.

9. Satisfacit præcepto Coafessarij pænitens,

et si

286 Pars 3. tract. 3. cap 5. De satisfactione.
et si opus pænitentiae impleat in statu peccati
mortalis : fructum tamen satisfactionis non
consequitur, quam diu priorem statum non di-
mittit. Deus enim ejus pænitentiam ad satis-
factionem non acceptat : Obice tamen remoto
acceptari docet *Navar. Suar. Tol. Dian. P. 3. Tr. 3.*
R. 85.

10. Si pænitens oblitus sit , qualis pænitentia
sibi imposita fuerit , non obligatur ullam
implere : confitendum tamen erit , si moralis
negligentia intervenerit. Quod si fiat impotens
implendi pænitentiam injunctam v. g. jeju-
nium ob supervenientem infirmitatem , non te-
netur ejus loco aliam persolvere.

11. Non potest Pænitens suam pænitentiam
commutare in aliud opus etiam evidenter me-
lius , uti docet *Sanch. Con. Lugo* , qui contrariam
opinionem , quam *Diana* dicit probabilem , ju-
dicat esse temerariam.

12. Pœnitentia imperata , & acceptata , ob
causam mutari potest ab eodem Confessario , ob
vel ab altero auditâ eâdem Confessione , modò
peccata non fuerint reservata : Ratio est , quia
omnes Sacerdotes , uti Vicarii Christi , in or-
dinâ ad eas personas , & peccata , in qua juris-
disditionem habent , æqualiter judicant , ac
proinde pœnitens potest utriuslibet judicium ac
sententiam amplecti. Imò probabile est , apud
plurimos id fieri posse , tametsi priora peccata
non repetantur in Confessione quæ alteri de no-
vo instituitur , juxta *Navarr.* & *Dianam* , qui pro
ea opinione 14. Doctores adducit. Spectatâ ta-
men ratione , in hoc casu peccata repetenda ex-
istimo , cùm Confessarius incognitâ causâ & sta-
tu pœnitentis , in commutanda pœnitentia ido-
neus judex esse nequeat.

Quares

Queres primò: quanta pænitentia videatur esse proportionata pro uno mortali ordinario? Respondeo justam satis pænitentiam esse v. g. coronam 5. decadum, vel aliam huic æquivalentem: vel quæ adæquet unam ex parvis horis Canonicis v. g. tertiam, sextam, aut nonam, ut est communis opinio. Non debet tamen hæc quantitas pænitentiæ crescere æqualiter crescente numero peccatorum, quasi necessè foret injungere pro 10. mortalibus 10. coronas, sed hoc relinquitur determinandum judicio prudenter Confessarii.

Queres secundò: quomodò possit hæc proportio servari cum Hæretico recenter converso, vel maximo peccatore, qui totâ vitâ gravissima peccata accumularunt? Respondeo optimam esse praxim, ut illis prospiciatur de Indulgentia Plenaria, qualem plerique Missionarii Hæreticis primò conversis ex privilegio possunt elargiri. Secundò, in partem pœnitentiæ injungendo illis opera aliás præcepta v. g. sacra quæ audire tenentur diebus Dominicis & Festis, ac quædam jejunia quæ in Ecclesia occurunt: hæc enim aliquando in pœnitentiam posse injungi docet Shar. Vasq. &c. 4. alii cum Laym. l. 5. t. 6. cap. 15.

C A P U T VI.

De Indulgentiis.

Queres **I**ndulgentia est remissio pœnæ temporalis extra Sacramentum per applicationem satisfactio- nis Christi & Sanctorum. Alia est plenaria, alia partialis tantum, ut est unius anni, carena, aut quadragena. Dura autem conceditur in- dulgen-